A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2016. június 14.*

„Fellebbezés — Az Európai Parlament tagja — Parlamenti asszisztensi támogatás — Jogalap nélkül fizetett összeg visszakövetelése — Behajtás — Az Európai Parlament tagjainak statútumára vonatkozó végrehajtási intézkedések — A védelemhez való jog tiszteletben tartása — A pártatlanság elve — Elévülés — 966/2012/EU, Euratom rendelet — 78 81. cikk — 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelet — 81., 82. és 93. cikk — A bizalomvédelem elve — Észszerű határidő”

A C-566/14. P. sz. ügyben,

Jean-Charles Marchiani (lakóhelye: Toulon [Franciaország], képviseli: C.-S. Marchiani ügyvéd)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2014. december 6-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

Európai Parlament (képviselik: G. Corstens és S. Seyr, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič (előadó), J. L. da Cruz Vilaça, A. Arabadjiev, C. Toader, D. Šváby, F. Biltgen tanácselnökök, J.-C. Bonichot, M. Safjan, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, C. Vajda és S. Rodin bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: V. Giacobbo-Peyronnel tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. december 8-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2016. január 19-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: francia.

Ítéletet

1 Fellebbezésével Jean-Charles Marchiani az Európai Unió Törvényszéke 2014. október 10-i Marchiani kontra Parlament ítéletének (T-479/13, nem tették közzé; a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2014:866) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék elutasította az Európai Parlament főtitkára által 2013. július 4-én hozott, 107 694,72 euró fellebbezőtől való behajtására vonatkozó határozat (a továbbiakban: vitatott határozat) és az ezen összegre vonatkozó, 2013. július 5-i 2013–807. sz. terhelési értesítés (a továbbiakban: vitatott terhelési értesítés) megsemmisítése iránti keresetet.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 966/2012/EU, Euratom rendelet

2 Az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (HL 2012. L 298., 1. o.) „A követelések megállapítása” című 78. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A követelés megállapítása olyan eljárás, amellyel az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő:

a) ellenőrzi, hogy az adós tartozása fennáll;

b) megállapítja vagy ellenőrzi a tartozás valódiságát és összegét;

c) ellenőrzi azon feltételeket, amelyek mellett a tartozás esedékes.

(2) A Bizottság számára rendelkezésre bocsátott saját forrásokat, és bármely nem vitatott, határozott összegű és esedékes követelést a számvitelért felelős tisztviselőnek szóló beszedési megbízás állapít meg, amelyet az adósnak megküldött terhelési értesítés követ – mindkét okmányt az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő készíti el.

(3) A jogalap nélkül kifizetett összegeket vissza kell fizettetni.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 210. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a követelések megállapításával kapcsolatos részletes szabályokra vonatkozóan, beleértve az eljárásokat és a bizonylatokat, valamint a késedelmi kamat megállapításával kapcsolatos részletes szabályokra vonatkozóan.”

3 E rendeletnek „A visszafizettetés engedélyezése” című 79. cikke (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„A visszafizettetés engedélyezése olyan eljárás, amellyel az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő beszedési megbízás kiállításával utasítja a számvitelért felelős tisztviselőt, hogy fizettesse vissza az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő által megállapított követelést.”

4 Az említett rendeletnek „A visszafizettetésre vonatkozó szabályok” című 80. cikke (1) bekezdésében a következőket mondja ki:

„A számvitelért felelős tisztviselő az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő által szabályszerűen kiállított beszedési megbízások szerint jár el. A számvitelért felelős tisztviselőnek kellő körültekintéssel kell eljárnia annak biztosítására, hogy az Unió megkapja bevételeit, és gondoskodnia kell az Unió jogainak védelméről.

A számvitelért felelős tisztviselő úgy fizetteti vissza az összegeket, hogy ellentételezi azon egyenértékű követelésekkel, amelyek az Unió oldalán az olyan adósokkal szemben állnak fenn, akiknek viszont az Unióval szemben vannak követeléseik. Az ilyen követeléseknek nem vitatottnak, határozott összegűnek és esedékesnek kell lenniük.”

5 A 966/2012 rendelet „Elévülési idő” című 81. cikke értelmében:

„(1) A konkrét rendeletek rendelkezéseinek, valamint [az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló, 2007. június 7-i 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozat (HL 2007. L 163., 17. o.)] sérelme nélkül, az Uniónak harmadik országokkal [helyesen: harmadik felekkel] szembeni, valamint harmadik feleknek az Unióval szembeni jogosultságai [helyesen: követelései] ötéves elévülési időszak hatálya alá tartoznak.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 210. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az elévülési időszakkal kapcsolatos részletes szabályokra vonatkozóan.”

6 A 966/2012 rendelet 81. cikkének (1) bekezdése hasonló módon került megfogalmazásra mint a 2006. december 13-i 1995/2006/EK, Euratom rendelettel (HL 2006. L 390., 1. o.; helyesbítés: HL 2008. L 48., 88. o.) módosított, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL 2002. L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o.; helyesbítés: HL 2007. L 99., 18. o.) 73a. cikke.

Az 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelet

7 A 966/2012 rendelet alkalmazási szabályairól szóló, 2012. október 29-i 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL 2012. L 362., 1. o.) 81. cikke a következőket írja elő:

„A követelések megállapításához az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő megbizonyosodik arról, hogy:

a) a követelés biztos, azaz nem függ semmilyen feltételtől;

b) a követelés határozott összegű, azaz pontosan meghatározott pénzösszegben kifejezett;

c) a követelés esedékes, azaz nem érvényes rá fizetési határidő;

d) az adós adatai helyesek;

e) a beszedésre váró összeget a megfelelő költségvetési tételhez könyvelték;

f) a bizonylatok szabályszerűek;

g) a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét betartják, különösen a 91. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett követelmények tekintetében.”

8 A felhatalmazáson alapuló ezen rendelet 82. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében:

„(1) A követelés megállapítása az Unió jogosultságát bizonyító bizonylatokon alapul.

(2) A követelés megállapítása előtt az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő személyesen ellenőrzi a bizonylatokat, vagy saját hatáskörében meggyőződik arról, hogy ellenőrzésük megtörtént."

9 A felhatalmazáson alapuló említett rendeletnek „Az elévülési időre vonatkozó szabályok" című 93. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az Unió harmadik felekkel szembeni jogosultságainak [helyesen: követeléseinek] elévülési ideje az adóssal a 80. cikk (3) bekezdésének b) pontja szerinti terhelési értesítésben közölt határidő lejártát követő napon [helyesen: határidő lejártakor] kezdődik.

A harmadik felek Unióval szembeni jogosultságainak [helyesen: követeléseinek] elévülési ideje azon a napon kezdődik, amikor a megfelelő jogi kötelezettségvállalás értelmében a harmadik fél jogosultságának [helyesen: követelésének] kifizetése esedékes.

[...]

(6) Az (1)–(5) bekezdésben megállapított elévülési idő lejárta után a jogosultságok [helyesen: követelések] nem szedhetők be."

10 Az 1268/2012 felhatalmazáson alapuló rendelet 93. cikke (1) bekezdésének szövege az 1605/2002 rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2342/2002/EK, Euratom rendelet módosításáról szóló, 2007. április 23-i 478/2007/EK, Euratom bizottsági rendelettel (HL 2007. L 111., 13. o.) módosított, az 1605/2002 rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet (HL 2002. L 357., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 145. o.; helyesbítés: HL 2005. L 345., 35. o.) 85b.cikke (1) bekezdése szövegének felel meg.

Az európai parlamenti képviselőket megillető költségtérítések és juttatások kifizetésére vonatkozó szabályzat

11 Az európai parlamenti képviselőket megillető költségtérítések és juttatások kifizetésére vonatkozó szabályzat (a továbbiakban: KKJ szabályzat) 27. cikke (3) bekezdésének a 2009. július 14-ig hatályos szövege a következőket írta elő:

„Amennyiben a főtitkár, a questorokkal való konzultációt követően megbizonyosodik afelől, hogy a jelen szabályzat által előírt, költségtérítés [helyesen: juttatás] címén járó összegeknek az Európai Parlament képviselői javára történő kifizetésére jogosulatlanul került sor, az érintett képviselőnek utasítást ad ezen összegek visszafizetésére [helyesen: utasítást ad, hogy ezen összegeket az érintett képviselőtől hajtsák be]."

12 Az Európai Parlament tagjainak statútumára vonatkozó végrehajtási intézkedésekről szóló, 2008. május 19-i és július 9-i, az Európai Parlament Elnöksége határozatának (HL 2009. C 159., 1. o.) 2010. október 21. után hatályos szövege (HL 2010. C 283., 9. o.; a továbbiakban: végrehajtási intézkedések) a „Jogtalanul felvett összeg visszakövetelése" című 68. cikkében a következőket írja elő:

„(1) Az alkalmazási szabályok alkalmazásával jogtalanul felvett összegek behajtandók. A főtitkár ad utasítást arra, hogy ezen összegeket az érintett képviselőktől behajtsák.

(2) A behajtás terén hozott minden határozat meghozatala során ügyelnek a képviselő mandátumának tényleges gyakorlására és a Parlament megfelelő működésére, és az érintett képviselőt a főtitkár előzőleg meghallgatja.

(3) E cikk analóg módon alkalmazandó a volt képviselőkre és harmadik felekre is."

13 Az említett végrehajtási intézkedések „Általános és záró rendelkezések" című III. címe tartalmazza a „Záró rendelkezések[re]" vonatkozó IV. fejezetet. E IV. fejezetben a „Jogorvoslat [helyesen: Panasz]" című 72. cikk a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az a képviselő, aki úgy véli, hogy az illetékes szolgálat ezen alkalmazási szabályokat vele szemben helytelenül alkalmazta, írásban a főtitkárhoz fordulhat.

A főtitkár panasszal kapcsolatos döntésének tartalmaznia kell a döntés indokait.

(2) Az a képviselő, aki nem ért egyet a főtitkár döntésével, a főtitkár döntésének kiadásától [helyesen: közlésétől] számított két hónapon belül kérheti az ügy quaestorok elé utalását, akik a főtitkár véleményének kikérését követően döntést hoznak.

(3) Ha a panaszeljárásban érintett valamely fél nem ért egyet a quaestorok döntésével, a döntés kiadásától [helyesen: közlésétől] számított két hónapon belül kérheti az ügy Elnökség elé utalását, amely meghozza a végső döntést.

(4) E cikk alkalmazandó a képviselők jogutódaira, valamint a volt képviselőkre és azok jogutódaira is."

14 A végrehajtási intézkedések 74. cikke értelmében:

„A IV. címben előírt átmeneti rendelkezések fenntartásával, a KKJ szabályzat a képviselői statútum hatálybalépésének napján hatályát veszti."

A jogvita előzményei

15 J.-Ch. Marchiani 1999. július 20. és 2004. június 19. között parlamenti képviselő volt. 2001 és 2004 között T. és T., valamint 2002 és 2004 között B. parlamenti asszisztensi támogatását vette igénybe. 2004. szeptember 30-án a tribunal de grande instance de Paris (elsőfokú bíróság, Franciaország) mellett működő juge d'instruction (vizsgálóbíró) arról tájékoztatta a Parlament elnökét, hogy a T. és T. által 2001 és 2004 között ellátott feladatok feltehetően nem álltak valós kapcsolatban a parlamenti asszisztensi feladatkörökkel.

16 2009. március 4-i határozatában a Parlament főtitkára (a továbbiakban: főtitkár) – kontradiktórius eljárás és a quaestorok véleményének 2009. január 14-én történt beszerzése után – megállapította, hogy 148 160,27 eurót jogtalanul folyósítottak a fellebbező számára a KKJ szabályzat 14. cikke alapján, és kérte a Parlament engedélyezésre jogosult tisztviselőjét, hogy tegye meg az ezen összeg visszakövetéséhez szükséges intézkedéseket.

17 Ugyanezen a napon a Parlament engedélyezésre jogosult tisztviselője terhelési értesítést küldött a fellebbezőnek, amelyben 148 160,27 euró visszafizetését követelte.

18 2009. augusztus 14-én az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF), miután 2008. október 21-én megkapta az ügy szabálytalanságait összefoglaló aktát a főtitkártól, arról értesítette a Parlamentet és a fellebbezőt, hogy vizsgálatot indított az ügyben.

19 2011. október 14-én az OLAF a vizsgálat lefolytatása és a fellebbező 2011. július 6-án történt meghallgatása után megküldte a Parlamentnek a vizsgálatról szóló végleges jelentése másolatát (a továbbiakban: az OLAF jelentése). Ebben arra a következtetésre jutott, hogy a fellebbező jogtalanul vett igénybe juttatásokat a T., T. és B. által ellátott feladatok tekintetében, és azt javasolta a Parlamentnek, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a tartozás behajtása érdekében. 2011. október 25-én az OLAF értesítette a fellebbezőt a vizsgálat lezárásáról.

20 2013. május 28-án az OLAF jelentése alapján a főtitkár a KKJ szabályzat 27. cikkének (3) bekezdése alapján arról tájékoztatta a fellebbezőt, hogy szándékában áll a Parlament által T., T. és B. tekintetében folyósított összegek egészét visszakövetelni, és felhívta ezzel kapcsolatos észrevételei megtételére.

21 2013. június 25-én a főtitkár meghallgatta a fellebbezőt. 2013. június 27-én a fellebbező megküldte a főtitkárnak a meghallgatásról készült emlékeztetőt. A főtitkár 2013. július 2-án tanácskozott a quaestorokkal.

22 A vitatott határozatban a főtitkár megállapította, hogy a 2009. március 4-i határozat 148 160,27 euró visszatérítéséről rendelkezett, azonban ezen felül 107 694,72 eurót is jogtalanul folyósítottak a fellebbezőnek, ezért kérte a Parlament engedélyezésre jogosult tisztviselőjét, hogy tegye meg az utóbbi összeg visszaköveteléséhez szükséges intézkedéseket. Lényegében a főtitkár arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fellebbező nem bizonyította kellőképpen, hogy T., T. és B. parlamenti asszisztensi feladatokat látott el.

23 Miután megállapította, hogy a parlamenti asszisztensi támogatás címén folyósított összeg összesen 255 854,99 euró, amelynek egy részére a 2009. március 4-i határozat vonatkozik, a vitatott határozat kifejti, hogy a 107 694,72 euró összeg nem felel meg a KKJ szabályzatnak, tehát azt vissza kell követelni. 2013. július 5-én a Parlament engedélyezésre jogosult tisztviselője kibocsátotta a vitatott terhelési értesítést, amely 107 694,72 euró 2013. augusztus 31-ig történő behajtását rendelte el.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

24 A Törvényszék Hivatalához 2013. szeptember 3-án benyújtott keresetlevelével a fellebbező a vitatott határozat és a vitatott terhelési értesítés megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő.

25 Keresetének alátámasztására a fellebbező öt jogalapot hozott fel, amelyek közül az első a végrehajtási intézkedésekben előírt eljárásnak, valamint a kontradiktórius eljárás és a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének a megsértésén, a második a KKJ szabályzat helytelen alkalmazásán, a harmadik a bizonylatokkal kapcsolatos értékelési hibán, a negyedik a főtitkár elfogultságán, végül pedig az ötödik a visszakövetelt összegek elévülésén alapult. Tekintettel arra, hogy meglátása szerint a szóban forgó összegek elévültek, valamint hogy a vitatott terhelési értesítés aláírója nem igazolta az engedélyezésre jogosult tisztviselő minőségét, a fellebbező ezen értesítés megsemmisítését is kérte a Törvényszéktől.

26 A Törvényszék a megtámadott ítéletben – anélkül hogy a Parlament által emelt elfogadhatatlansági kifogásokról határozott volna – érdemben elutasította a fellebbező keresetét.

A felek kérelmei a fellebbezési eljárásban

27 J.-Ch. Marchiani azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet.

28 A Parlament azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést, és

– kötelezze a fellebbezőt a költségek viselésére.

A fellebbezésről

29 Fellebbezésének alátámasztására a fellebbező öt jogalapot hoz fel.

30 A Parlament elsődlegesen arra az álláspontra helyezkedik, hogy a fellebbezés teljes egészében elfogadhatatlan. Másodlagosan előadja, hogy a fellebbezés alátámasztására hivatkozott jogalapokat részben elfogadhatatlanként, részben pedig megalapozatlanként el kell utasítani.

A fellebbezés egészének elfogadhatóságáról

31 A Parlament a fellebbezés teljes egészében történő elfogadhatatlanságára hivatkozik azzal az indokkal, hogy a fellebbező lényegében azon jogalapoknak és érveknek az átvételére szorítkozik, amelyeket már ismertetett a Törvényszék előtt, anélkül hogy olyan érveket adna elő, amelyek konkrétan a Törvényszék által a megtámadott ítéletben kifejtett érvelésre vonatkoznának.

32 E tekintetben meg kell ugyanakkor állapítani, hogy a Parlament általánosan fogalmazta meg érvelését, és azt egyáltalán nem támasztotta alá a fellebbező által fellebbezésének keretében kifejtett érvelés pontos elemzésével.

33 Ilyen feltételek mellett el kell utasítani az elfogadhatatlansági kifogást, amennyiben azt a fellebbezés egészével szemben emelték.

34 Mindamellett az előző pontban tett megállapítás semmiben nem befolyásolja a külön-külön figyelembe vett egyes jogalapok elfogadhatóságának vizsgálatát (lásd ebben az értelemben: 2013. július 11-i Franciaország kontra Bizottság ítélet, C-601/11 P, EU:C:2013:465, 70., 71. és 73. pont).

Az első jogalapról

A felek érvei

35 Első jogalapjával, amely hat részre oszlik, a fellebbező lényegében azt állítja, hogy a Törvényszék a végrehajtási intézkedések alkalmazása során tévesen alkalmazta a jogot, a megtámadott ítéletet ellentmondásosan indokolta, valamint megsértette a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elvét.

36 A Parlament úgy válaszol, hogy az első jogalap első, ötödik és hatodik része elfogadhatatlan, mivel ezekben a részekben a fellebbező, anélkül hogy a Törvényszék megtámadott ítéletben szereplő indokolását konkrétan kifogásolná, a Törvényszék előtt előadott érvelés megismétlésére szorítkozik. E jogalap a fennmaradó részében részben hatástalan, részben pedig megalapozatlan.

A Bíróság álláspontja

37 Az első jogalap első, ötödik és hatodik részének a Parlament által hivatkozott elfogadhatatlanságát illetően emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben valamely fél az uniós jognak a Törvényszék általi értelmezését vagy alkalmazását kifogásolja, az elsőfokú eljárásban megvizsgált jogkérdések a fellebbezés keretében újból vita tárgyát képezhetik. Ugyanis, ha valamely fél nem alapíthatná ily módon fellebbezését a Törvényszék előtt már hivatkozott jogalapokra és érvekre, a fellebbezési eljárás részben értelmét vesztené (lásd többek között: 2010. szeptember 21-i Svédország és társai kontra API és Bizottság ítélet, C-514/07 P, C-528/07 P és C-532/07 P, EU:C:2010:541, 116. pont).

38 A jelen esetben igaz ugyan, hogy a fellebbező által az első jogalap keretében kifejtett érvelés egyes fordulatai pontatlanok, a fellebbezésből egyértelműen kitűnik, hogy az e jogalap első, ötödik és hatodik részében kifejtett érvek célja annak bizonyítása, hogy a Törvényszék a végrehajtási intézkedések alkalmazása során tévesen alkalmazta a jogot, valamint megsértette a fellebbező védelemhez való jogát. Ezek a részek következésképpen elfogadhatók.

39 Első jogalapjának első részében a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék figyelmen kívül hagyta a végrehajtási intézkedések 68. cikke (3) bekezdésének egyértelmű szövegét – amely kifejti, hogy e rendelkezés a volt képviselőkre és harmadik felekre is alkalmazandó –, annak megállapításával, hogy ezek a végrehajtási intézkedések nem alkalmazandók a fellebbezővel szemben indított, behajtásra irányuló eljárásra, jóllehet nem vitatott, hogy a fellebbező egy volt képviselő.

40 E tekintetben a végrehajtási intézkedések 68. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy „[a]z alkalmazási szabályok alkalmazásával jogtalanul felvett összegek behajtandók”. Ez a bekezdés ily módon pontosítja az említett 68. cikk tárgyi hatályát azzal, hogy azt az ezen végrehajtási intézkedések alapján folyósított összegek behajtására korlátozza. Márpedig nem vitatott, hogy a jelen ügyben szóban forgó összegeket a fellebbezőnek a KKJ szabályzat, nem pedig a végrehajtási intézkedések alapján – amelyek a vitatott kifizetéseknél később léptek hatályba – folyósították. Következésképpen a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 27. és 28. pontjában kizárta a végrehajtási intézkedések 68. cikkének a jelen ügyre való alkalmazását, és az a körülmény, hogy ez a rendelkezés a volt képviselőkre hivatkozik, e tekintetben nem bír jelentőséggel.

41 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy a végrehajtási intézkedések 72. cikkének (1), (3) és (4) bekezdése szerint e rendelkezés célja olyan panaszeljárás létrehozása, amely lehetővé teszi a főtitkárnak a képviselők, a volt képviselők és azok jogutódai által az említett intézkedések velük szembeni helyes alkalmazását illetően benyújtott kifogások elbírálását. Márpedig mivel a Törvényszék joggal ítélte meg úgy, hogy a fellebbezővel szemben indított, a jogalap nélkül fizetett összeg visszakövetelése iránti eljárás nem a végrehajtási intézkedések 68. cikkén alapul, meg kell állapítani, hogy a fellebbezőnek az ezen eljárás lefolytatásával kapcsolatos egyetlen kifogása sem tekinthető az e 72. cikk értelmében vett panasznak.

42 Következésképpen a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 27., 28. és 31. pontjában kizárta a végrehajtási intézkedéseknek a jelen ügyben szóban forgó, a követelések behajtására irányuló eljárásra való alkalmazhatóságát.

43 Ilyen körülmények között e jogalap ötödik részét is el kell utasítani, amely azon alapul, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy a vitatott határozatot a 966/2012 rendelet 78–80. cikke alapján lehetett elfogadni, miközben kizárólag a végrehajtási intézkedéseket kellett volna alkalmazni a volt képviselővel szemben indított, a jogalap nélkül fizetett összeg visszakövetelése iránti eljárásra.

44 Az a puszta körülmény ugyanis, hogy a 966/2012 rendelet 78–80. cikke nem tartalmaz részletszabályokat konkrétan az európai képviselők esetében a követelések behajtására irányuló eljárásra, hanem az Unió követeléseinek megállapítására és a visszakövetelések engedélyezésére vonatkozik – amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 31. pontjában kiemelte –, nem teheti alkalmazhatóvá a végrehajtási intézkedéseket tárgyi hatályuk megsértésével.

45 El kell tehát utasítani az első jogalap első és ötödik részét.

46 Az első jogalap második és negyedik részét illetően, amelyek a megtámadott ítélet állítólagos ellentmondásos indokolásán alapulnak a végrehajtási intézkedések 68. cikke, valamint a KKJ szabályzat jelen esetben történő alkalmazhatóságát illetően, meg kell állapítani, hogy ezek a részek a megtámadott ítélet téves értelmezésén alapulnak.

47 Először is ugyanis a Törvényszék, miután a megtámadott ítélet 27. és 28. pontjában megállapította, hogy a végrehajtási intézkedések nem voltak alkalmazandók a fellebbezővel szemben indított eljárásra, ezen ítélet 29. pontjában egyértelműen jelezte, hogy megvizsgálja a fellebbezőnek a végrehajtási intézkedések 68. és 72. cikkének téves alkalmazására alapított érveit „függetlenül attól a kérdéstől, hogy a jogalap nélkül felvett összegek visszakövetelésére a végrehajtási intézkedések alapján kellett-e, hogy sor kerüljön”, és „feltételezve, hogy a végrehajtási intézkedések alkalmazandók voltak”. Ebből az következik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítéletet nem indokolta ellentmondásosan az említett 68. cikk jelen ügyben történő alkalmazhatóságát illetően, mivel mellékesen megvizsgálta a végrehajtási intézkedések megsértését.

48 Másodszor a megtámadott ítéletből kitűnik, hogy a Törvényszék az említett ítélet 27. pontjában megállapította, hogy jóllehet a szóban forgó összegek folyósítása – amelyre 2001 és 2004 között került sor – a KKJ szabályzat alapján történt, ez utóbbit – amint azt a Törvényszék ugyanezen ítélet 30. pontjában kifejtette – az európai parlamenti képviselők statútumának elfogadásáról szóló, 2005. szeptember 28-i 2005/684/EK, Euratom európai parlamenti határozat (HL 2005. L 262., 1. o.) hatálybalépésének időpontjában hatályon kívül helyezték. Ilyen feltételek mellett a Törvényszék a megtámadott ítélet 31. pontjában joggal ítélte meg úgy – anélkül, hogy ítélete e tekintetben bármilyen ellentmondást tartalmazott volna –, hogy a jogtalanul folyósított összegek visszakövetelése iránti eljárás, amelynek keretében a vitatott határozatot 2013-ban elfogadták, nem alapulhatott a KKJ szabályzaton.

49 Egyébiránt mivel a Törvényszék joggal ítélte meg úgy – amint az a jelen ítélet 40–44. pontjából kitűnik –, hogy a végrehajtási intézkedések a jelen esetben nem voltak alkalmazandók, azt is meg kell állapítani, hogy a fellebbező első jogalapjának harmadik és negyedik része – amennyiben azok az említett végrehajtási intézkedések 68. és 72. cikke kapcsolatának téves értelmezésén, valamint a 2013. június 27-i azon levél tartalmának elferdítésén alapulnak, amelyet a fellebbező szerint az említett 72. cikk értelmében vett panasznak kellett volna tekinteni – a megtámadott ítéletnek a tárgyhoz szorosan nem tartozó indokai ellen irányul, és a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata alapján nem vezethet ezen ítélet hatályon kívül helyezéséhez (lásd: 2011. december 21-i Franciaország kontra People’s Mojahedin Organization of Iran ítélet, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 79. pont; 2014. február 13-i Magyarország kontra Bizottság ítélet, C-31/13 P, EU:C:2014:70, 82. pont).

50 Az előzőekre tekintettel az első jogalap második, harmadik és a negyedik részét el kell utasítani.

51 Végül e jogalap hatodik részét illetően, amely a Törvényszéknek a fellebbező védelemhez való joga Parlament általi állítólagos megsértésének értékelésével kapcsolatos téves jogalkalmazásán alapul, emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jog általános elvének minősül a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve minden olyan eljárásban, amely valamely személlyel szemben indult, valamint e személyre nézve hátrányos intézkedéshez vezethet, és ezt az elvet még az eljárásra vonatkozó konkrét szabályozás hiányában is alkalmazni kell. Ezen elv azt a követelményt fogalmazza meg, hogy azoknak a határozatoknak a címzettjeit, amelyek utóbbiak érdekeit érezhetően érintik, olyan helyzetbe kell hozni, hogy a terhelő bizonyítékokkal kapcsolatos álláspontjukat megfelelően ismertethessék e határozatok megalapozásához (lásd ebben az értelemben: 1992. február 12-i Hollandia és társai kontra Bizottság ítélet, C-48/90 és C-66/90, EU:C:1992:63, 44. és 45. pont; 1996. október 24-i Bizottság kontra Lisrestal és társai ítélet, C-32/95 P, EU:C:1996:402, 30. pont; 2005. június 9-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-287/02, EU:C:2005:368, 37. pont).

52 Márpedig ebben a részben a fellebbező azt rója fel a Törvényszéknek, hogy utóbbi a megtámadott ítélet 37. pontjában tévesen állapította meg, hogy a 2013. június 27-i levele quaestorokkal való közlésének hiánya nem sértette a védelemhez való jogát, mivel ezek a quaestorok véleményüket anélkül fogalmazták meg, hogy ismerték volna a fellebbező álláspontját.

53 E tekintetben a megtámadott ítélet 32–39. pontjából kitűnik, hogy a Törvényszék megvizsgálta, hogy a 966/2012 rendeletben előírt, a jogalap nélkül fizetett összeg visszakövetelése iránti konkrét eljárás hiányában tiszteletben tartották-e a fellebbező védelemhez való jogát a vitatott határozat elfogadásához

vezető eljárásban. A Törvényszék a megtámadott ítélet 33. pontjában megállapította – anélkül, hogy azt a fellebbező fellebbezésében megkérdőjelezte volna –, hogy a vitatott határozat elfogadása előtt „a főtitkár egyrészt meghallgatta a felperest, másrészt pedig beszerezte a quaestorok véleményét”.

54 A fellebbező nem hivatkozik a Törvényszék által a megtámadott ítélet 36. pontjában végzett azon ténybeli értékelés elferdítésére sem, amely szerint – ellentétben azzal, amit a Törvényszék előtt állított – a quaestorok nem határoztak a vitatott határozat elfogadásához vezető eljárásban, hanem kizárólag a véleményüket kérték, mivel az a főtitkárt e határozat elfogadásakor nem köti.

55 Egyébiránt – amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 37. pontjában megállapította, és anélkül hogy ezen értékelést a fellebbező fellebbezésében megkérdőjelezte volna – noha a Parlament elismerte, hogy a 2013. június 27-i levelet nem közölték a quaestorokkal, e levél csak a fellebbező által készített, a főtitkár előtti meghallgatásáról szóló emlékeztetőnek minősül. Márpedig bármely, azt pontosító kiegészítő információ hiányában, hogy mennyiben sérti a fellebbező védelemhez való jogának tiszteletben tartásából eredő, a jelen ítélet 51. pontjában felidézett követelményeket az, hogy e levelet nem közölték a quaestorokkal a véleményük kikérése során, meg kell állapítani, hogy a Törvényszék joggal vetette el a fellebbezőnek a védelemhez való joga megsértésére alapított érvét. Következésképpen el kell utasítani az első fellebbezési jogalap hatodik részét.

56 Az előzőekre tekintettel az első jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A második jogalapról

A felek érvei

57 Második jogalapjával a fellebbező arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 54. pontjában megállapította, hogy a KKJ szabályzatnak megfelelően a parlamenti asszisztensi támogatás felhasználásával kapcsolatos bizonyítási teher az ezen támogatások visszakövetelése iránti eljárás keretében a fellebbezőt, nem pedig a Parlamentet terheli. A Törvényszéknek el kellett volna ismernie a körülményekre tekintettel egyrészt azt, hogy a fellebbező teljesítette az ezen szabályzat által előírt feltételeket az említett támogatás biztosítását illetően akkor, amikor azt kérte, másrészt pedig azt, hogy a vitatott határozatot több mint kilenc évvel a fellebbező mandátumának lejártát követően fogadták el, ezért a bizonyítási teher a Parlamentre hárul.

58 A Parlament azt állítja, hogy ez a jogalap – amennyiben az a parlamenti asszisztensi támogatások megfelelő felhasználásával kapcsolatos bizonyítási terhet illetően a KKJ szabályzat téves alkalmazásán alapul – hatástalan, mivel a megtámadott ítéletnek a tárgyhoz szorosan nem tartozó indokai ellen irányul. Amennyiben e jogalap az említett bizonyítási terhet illetően az észszerű határidő elvének megsértésére vonatkozik, a Parlament arra az álláspontra helyezkedik, hogy az nem megalapozott.

A Bíróság álláspontja

59 Meg kell állapítani, hogy a második jogalap, amennyiben az azon alapul, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 54. pontjában úgy ítélte meg, hogy „a felperes feladata [...] a [vitatott] határozat megkérdőjelezését lehetővé tevő bizonyítékok bemutatása, amennyiben e határozat megállapítja, hogy a felperes nem mutatott be annak igazolását lehetővé tevő semmilyen bizonyítékot, hogy a szóban forgó parlamenti asszisztensek a KKJ szabályzat 14. cikke szerinti parlamenti asszisztensi feladatokat láttak el”, a megtámadott ítéletnek a tárgyhoz szorosan nem tartozó indokai ellen irányul. Ezen 54. pontból ugyanis kitűnik, hogy a fellebbező az arra vonatkozó kifogását, hogy a bizonyítási teher állítólag a Parlamentre hárul, a Törvényszék előtt első alkalommal a válasz szakaszában mutatta be, amelyet emiatt a Törvényszék elfogadhatatlannak nyilvánított.

60 Ennek alapján ezt a jogalapot következésképpen a jelen ítélet 49. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat alapján hatástalanként el kell utasítani.

61 Egyébiránt, mivel a fellebbező azt is állítja, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg a bizonyítási teher megosztását – amely a Parlamentnek kedvez – a KKJ szabályzatnak megfelelően a parlamenti asszisztensi támogatások felhasználását illetően azon hosszú időszak ellenére, amely a képviselő mandátumának lejárta és a vitatott határozat elfogadásának időpontja között telt el, hangsúlyozni kell, hogy az elsőfokú eljárás ügyirataiból kitűnik, hogy ilyen érvelést nem adtak elő a Törvényszék előtt. Következésképpen ez az érv új érvnek minősül, és azt a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata alapján elfogadhatatlanként el kell utasítani (2016. március 8-i Görögország kontra Bizottság ítélet, C-431/14 P, EU:C:2016:145, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

62 Következésképpen a második jogalapot el kell utasítani.

A harmadik jogalapról

A felek érvei

63 Harmadik jogalapjával a fellebbező azt rója fel először is a Törvényszéknek, hogy utóbbi megsértette a kontradiktórius eljárás elvét azzal, hogy nem határozott az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv., a továbbiakban: EJEE) 6. cikkének megsértéséről, miközben az EJEE a Parlamentet mint uniós intézményt kötelezi.

64 Másodszor a fellebbező úgy véli, hogy az EJEE 6. cikkéből eredő pártatlanság elve tágabb hatállyal rendelkezik mint a Törvényszék által a megtámadott ítéletben – az előtte a keresetlevél alátámasztására hivatkozott megfelelő jogalapról való döntés érdekében – figyelembe vett megfelelő ügyintézés elve. A Törvényszék következésképpen a pártatlanság elvét is megsértette.

65 A Parlament elsődlegesen arra az álláspontra helyezkedik, hogy a harmadik jogalapot elfogadhatatlanként el kell utasítani, mivel a fellebbező megelégszik a Törvényszék előtt már előadott érvek megismétlésével. Végezetül e jogalap a megtámadott ítélet téves értelmezésén alapul, mivel a Törvényszék megfelelően indokolta a főtitkár állítólagos elfogultságára alapított jogalap elutasítását. Mindenesetre az EJEE 6. cikke nem alkalmazandó a főtitkár előtti eljárásra.

A Bíróság álláspontja

66 Mindenekelőtt a Parlament azon érvét illetően, amely szerint a harmadik jogalapot elfogadhatatlannak kell nyilvánítani, a jelen ítélet 37. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatra tekintettel hangsúlyozni kell, hogy amennyiben valamely fél az uniós jognak a Törvényszék által elfogadott értelmezését vagy alkalmazását kifogásolja, az elsőfokú eljárásban megvizsgált jogkérdések a fellebbezés keretében újból vita tárgyát képezhetik, különben a fellebbezési eljárás részben értelmét vesztené. Ez az érv annál is inkább releváns, amikor a Törvényszéknek azt róják fel, hogy tévesen elmulasztotta a fellebbező valamely jogalapjának megvizsgálását (lásd: 2004. június 22-i Meyer kontra Bizottság végzés, C-151/03 P, nem tették közzé, EU:C:2004:381, 50. pont).

67 Márpedig harmadik jogalapjával a fellebbező azt rója fel a Törvényszéknek, hogy nem határozott a jelen esetben az EJEE 6. cikkének megsértésére alapított érvéről. A harmadik fellebbezési jogalap következésképpen elfogadható.

68 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a fellebbező azzal az érvvel, amely szerint a Törvényszék nem határozott az EJEE 6. cikkére alapított kifogásról, valójában azt rója fel a Törvényszéknek, hogy utóbbi a pártatlanság elvének megsértésére alapított kifogás vizsgálatának keretében nem határozott az első alkalommal a válasz szakaszában megfogalmazott azon érvéről, amely szerint ezt az elvet az említett 6. cikk is kimondja, amely a Parlamentet mint uniós intézményt kötelezi.

69 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a Törvényszéknek a határozatai indokolására vonatkozó kötelezettsége nem vonja maga után azt, hogy köteles részletekbe menően válaszolni minden egyes hivatkozott érvre (lásd: 2008. szeptember 9-i FIAMM és társai kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-120/06 P és C-121/06 P, EU:C:2008:476, 91. pont; 2009. október 29-i Portela kontra Bizottság végzés, C-85/09 P, nem tették közzé, EU:C:2009:685, 31. pont). A Törvényszék indokolása tehát lehet közvetett is, amennyiben lehetővé teszi az érdekelt felek számára, hogy megismerjék a Törvényszék döntésének indokait, a Bíróság számára pedig azt, hogy kellő információval rendelkezzen felülvizsgálatának elvégzéséhez (lásd többek között: 2008. május 22-i Evonik Degussa kontra Bizottság ítélet, C-266/06 P, EU:C:2008:295, 103. pont; 2016. március 8-i Görögország kontra Bizottság ítélet, C-431/14 P, EU:C:2016:145, 38. pont).

70 Ezen ítélkezési gyakorlatra tekintettel meg kell állapítani, hogy noha a Törvényszék a megtámadott ítélet 63–68. pontjában nem határozott kifejezetten az EJEE 6. cikkével kapcsolatban, a Törvényszék által figyelembe vett indokokból egyértelműen következik, hogy utóbbi kifejtette álláspontját a pártatlanság elvére vonatkozó kifogással kapcsolatban annak egy olyan indokolással történő elutasításával, amely lehetővé teszi a fellebbező számára a Törvényszék döntése indokainak megértését, a Bíróság számára pedig felülvizsgálatának elvégzését. E tekintetben a Törvényszék a megtámadott ítélet 63. pontjában többek között azt emelte ki, hogy a valamennyi uniós intézményre alkalmazandó megfelelő ügyintézés elve magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy valamennyi intézmény pártatlanul megvizsgálja az adott ügy esetében releváns összes körülményt. Egyébiránt a Törvényszék ezen ítélet 64. pontjában megállapította, hogy a főtitkárnak ünnepélyesen kötelezettséget kell vállalnia a Parlament hivatala előtt arra, hogy feladatait pártatlanul és lelkiismeretesen látja el. Ezt követően a Törvényszék az említett ítélet 65–68. pontjában egy részletes vizsgálatot követően úgy ítélte meg, hogy a főtitkár nem mulasztotta el ezt a kötelezettséget a vitatott határozat elfogadásakor. A Törvényszék ily módon határozott a megtámadott ítélet 63–68. pontjában a pártatlanság elvének megsértésére alapított fellebbezői kifogásról.

71 Egyébiránt, anélkül hogy szükséges lenne azon kérdés eldöntése, hogy az EJEE 6. cikke alkalmazandó-e a Parlament által folytatott, a jogalap nélkül fizetett összeg visszakövetelése iránti közigazgatási eljárásra, meg kell állapítani, hogy a fellebbező – amennyiben annak állítására szorítkozik, hogy az e rendelkezésből eredő pártatlanság elve tágabb hatállyal rendelkezik, mintha az a megfelelő ügyintézés elvének összefüggésében kerülne figyelembevételre – nem ad ugyanakkor elő semmilyen olyan jogi érvet, amely lehetővé tenné a Törvényszék által a megtámadott ítélet 63–68. pontjában tett megállapítások megkérdőjelezését.

72 Következésképpen ezt az érvet elfogadhatatlanként el kell utasítani a Bíróság azon állandó ítélkezési gyakorlatának alapján, amely szerint a fellebbezésben pontosan meg kell jelölni a hatályon kívül helyezni kért ítélet kifogásolt részeit, valamint az e kérelmet konkrétan alátámasztó jogi érveket (2013. április 11-i Mindo kontra Bizottság ítélet, C-652/11 P, EU:C:2013:229, 21. pont; 2013. október 3-i Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács ítélet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 46. pont).

73 Következésképpen a fellebbező által fellebbezésének alátámasztására felhozott harmadik jogalapot el kell utasítani.

A negyedik jogalapról

74 Negyedik jogalapjával a fellebbező úgy érvel, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a jogtalanul folyósított összegek visszakövetelése nem évült el. E jogalap négy részre osztható. Először a jelen jogalap harmadik részét kell megvizsgálni, az első és a második részt pedig együttesen.

A negyedik jogalap harmadik részéről

– A felek érvei

75 Negyedik jogalapjának harmadik részében a fellebbező azt rója fel a Törvényszéknek, hogy utóbbi megsértette a bizalomvédelem elvét, amikor úgy ítélte meg, hogy a fellebbező nem hihette úgy, hogy a részére parlamenti asszisztensi támogatásként folyósított összegeket már nem követelik vissza tőle azon hosszú időszak miatt, amely az ezen összegek részére történt folyósításának és a vitatott határozat elfogadásának időpontja között telt el.

76 A Parlament vitatja a fellebbező érvelését.

– A Bíróság álláspontja

77 Emlékeztetni kell arra, hogy a bizalomvédelem elvére való hivatkozáshoz való jog azt feltételezi, hogy az illetékes uniós hatóságoknak feljogosított és megbízható forrásokból származó pontos, feltétel nélküli és egybehangzó ígéretet kell tenniük az érintett számára (lásd többek között: 2006. június 22-i Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ítélet, C-182/03 és C-217/03, EU:C:2006:416, 147. pont; 2011. április 7-i Görögország kontra Bizottság ítélet, C-321/09 P, nem tették közzé, EU:C:2011:218, 45. pont).

78 E tekintetben a Törvényszék a megtámadott ítélet 80. pontjában úgy ítélte meg, hogy a fellebbező nem hozott fel semmilyen, annak megállapítását lehetővé tevő érvet, hogy az ügy körülményeire tekintettel jogos bizalom állt fenn részéről azzal kapcsolatban, hogy a szóban forgó összegek nem követelhetők vissza. Egyébiránt a Törvényszék kiemelte, hogy a fellebbezővel szembeni eljárás lefolytatásával kapcsolatos, rendelkezésére álló információk kizárták azt, hogy a fellebbező ilyen bizalomra alapozhasson azon hosszú időszak ellenére, amely a vitatott határozat elfogadásához vezető tények bekövetkezése óta telt el.

79 Ezért a jelen ítélet 77. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatra tekintettel meg kell állapítani, hogy a Törvényszék joggal ítélte meg úgy, hogy az az egyedüli körülmény, hogy az ezen összegek folyósításának és a vitatott határozat elfogadásának időpontja között hosszú időszak telt el, önmagában és bármely más releváns tényező hiányában nem elegendő ahhoz, hogy a fellebbező tekintetében azzal kapcsolatos jogos bizalmat keletkeztessen, hogy a szóban forgó összegeket már nem követelik vissza.

80 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Törvényszék jogosan utasította el a bizalomvédelem elvének megsértésére alapított fellebbezői kifogást.

81 Ebből következik, hogy a negyedik jogalap harmadik része megalapozatlan.

A negyedik jogalap első és második részéről

– A felek érvei

82 Negyedik jogalapjának első részében a fellebbező arra hivatkozik, hogy a Törvényszék megsértette az 1605/2002 rendeletet és a 478/2007 rendeletet, amikor úgy ítélte meg, hogy a vitatott határozat címén követelt összegek nem évültek el, miközben el kellett volna ismernie, hogy a 2001-ben és a 2002 elején folyósított összegek az 1605/2002 rendelet által előírt ötéves elévülési idő alapján 2007-ben elévültek. A 2002-es év második felében és 2004-ig folyósított összegeket illetően a 478/2007 rendelet hatálybalépése – amely rendelet pontosítja, hogy az ötéves elévülési idő a terhelési értesítésben az adóssal közölt határidő lejártakor kezdődött – nem szakíthatta meg a folyamatban lévő elévülést, mivel a jelen esetben a Parlament semmilyen terhelési értesítést nem bocsátott ki az elévülési idő fennmaradó része alatt.

83 E negyedik jogalap második részében a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék azzal, hogy elvetette azon érvelését, amely szerint az 1268/2012 felhatalmazáson alapuló rendelet szerint elfogadott vitatott terhelési értesítés alapján 2009-ben lejárt határidőket követően az elévülési idő nem kezdődhet újra, megsértette a visszaható hatály tilalmának elvét.

84 A Parlament vitatja a fellebbező érvelését.

– A Bíróság álláspontja

85 A negyedik jogalap első és második részében a fellebbező előadja, hogy az Unió harmadik felekkel szemben fennálló követeléseinek ötéves elévülési idejét a vitatott összegek folyósításának időpontjában hatályban lévő uniós szabályozás írta elő, valamint hogy az ezen határidő kezdő időpontjával kapcsolatos szabályt – amely szerint a kezdő időpont a terhelési értesítésben jelzett időpont – csak 2007-ben fogadták el.

86 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Bíróság már kifejtette, hogy az 1605/2002 rendelet 73a. cikkére – amely az Unió követeléseire ötéves elévülési időt határozott meg – önmagában, a végrehajtási szabályai nélkül nem lehet eredményesen hivatkozni annak megállapítása érdekében, hogy az Unió követelése elévült (lásd: 2014. november 13-i Nencini kontra Parlament ítélet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 43. és 44. pont).

87 Következésképpen ez a 73a. cikk, amelyet a 2342/2002 rendelet 85b. cikkében előírt végrehajtási szabályaival együtt kell értelmezni, egy ötéves elévülési időt ír elő annak érdekében, hogy lehetővé tegye az uniós szerveknek az Unió harmadik felekkel szemben fennálló követeléseinek visszakövetelését, és e határidő kezdő időpontja a terhelési értesítésben az adóssal közölt határidő lejártakor kezdődik (lásd: 2014. november 13-i Nencini kontra Parlament ítélet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 45. és 46. pont).

88 Ez az értelmezés érvényes a 966/2012 rendelet 81. cikkére, valamint az 1268/2012 felhatalmazáson alapuló rendelet 93. cikkére is, amelyek a vitatott határozat elfogadásakor hatályban voltak, mivel ezek a rendelkezések lényegében az 1605/2002 rendelet 73a. cikkének, illetve a 2342/2002 rendelet 85b. cikkének felelnek meg.

89 Ellentétben azzal az állásponttal, amelyre a fellebbező vélhetőleg helyezkedik, ezek a rendelkezések nem írnak elő semmilyen határidőt, amelyen belül a terhelési értesítést közölni kell az adóssal a szóban forgó követelést keletkeztető időpontot követően (lásd ebben az értelemben: 2014. november 13-i Nencini kontra Parlament ítélet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 47. pont). Ebből következik, hogy a

Törvényszék jogosan állapította meg azt, hogy a vitatott határozatban említett követelések nem évültek el, valamint hogy a vitatott határozat elfogadásakor nem sértették meg a visszaható hatály tilalmának elvét.

90 Ilyen körülmények között a negyedik jogalap első és második részét mint megalapozatlant el kell utasítani.

A negyedik jogalap negyedik részéről

– A felek érvei

91 Negyedik fellebbezési jogalapjának negyedik részében a fellebbező azt rója fel a Törvényszéknek, hogy utóbbi megsértette az észszerű határidő elvének hatályát, mivel nem vette figyelembe az ügy összes releváns körülményét. A fellebbező úgy véli, hogy a Törvényszéknek a szóban forgó összegek jelentőségére, az ügy kevéssé bonyolult jellegére, valamint a fellebbező példamutató magatartására tekintettel el kellett volna ismernie azt, hogy a fellebbező mandátumának lejárta és a vitatott határozat Parlament általi elfogadása között eltelt majdnem tízéves időszak aránytalan.

92 A Parlament elsődlegesen úgy véli, hogy a Törvényszéknek nem kellett volna megvizsgálnia a jelen esetben az észszerű határidő megsértését, mivel erre a jogsértésre a fellebbező a Törvényszék előtt nem hivatkozott. Ha azonban abból kellene kiindulni, hogy a Törvényszék hivatalból hozta fel az észszerű határidő megsértésére alapított jogalapot, akkor utóbbi tévesen alkalmazta a jogot, mivel ez a jogalap nem tartozik azon jogalapok kategóriájába, amelyeket a Törvényszék hivatalból felhozhat vagy fel kell hoznia. Mindenesetre a Törvényszéknek fel kellett volna hívnia a feleket az ezzel kapcsolatos észrevételeik megtételére. Ilyen körülmények között a Parlament azt kéri, hogy a Bíróság helyettesítse a megtámadott ítélet indokait.

93 Másodlagosan a Parlament úgy véli, hogy a Törvényszék nem sértette meg az észszerű határidő elvét.

– A Bíróság álláspontja

94 Meg kell állapítani, hogy a Bíróság már kimondta, hogy az uniós bíróság nem vizsgálhatja hivatalból az elévülési idő betartását, hanem arra az érintett félnek kell hivatkoznia (2012. november 8-i Evropaïki Dynamiki kontra Bizottság ítélet, C-469/11 P, EU:C:2012:705, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A jelen esetben nem vitatott, hogy a fellebbező a Törvényszék előtt kifejezetten hivatkozott a Parlament késedelmes cselekvésére alapított kifogásra utóbbi követelésének megállapításával kapcsolatban, amennyiben e késedelmes cselekvés sérti az 1605/2002 rendelet és a 2342/2002 rendelet rendelkezéseit, amelyek előírják az Unió harmadik felekkel szembeni követeléseire alkalmazandó elévülési szabályokat.

95 Ebben az összefüggésben a Törvényszék – amint az a jelen ítélet 89. pontjából kitűnik – joggal ítélte meg úgy, hogy az uniós jog egyetlen rendelkezése sem pontosítja azt a határidőt, amelyen belül a terhelési értesítést – nevezetesen azt az aktust, amellyel a követelés uniós intézmény általi megállapítását az adós tudomására hozzák – közölni kell az adóssal.

96 Márpedig a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy ilyen körülmények között a jogbiztonság követelménye előírja, hogy az uniós intézmények észszerű határidőn belül gyakorolják jogköreiket (lásd ebben az értelemben: 2002. szeptember 24-i Falck és Acciaierie di Bolzano kontra Bizottság ítélet, C-74/00 P és C-75/00 P, EU:C:2002:524, 139–141. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2013. február 28-i Réexamen Arango Jaramillo és társai kontra EBB ítélet, C-334/12 RX-II,

EU:C:2013:134, 28. pont; 2014. november 13-i Nencini kontra Parlament ítélet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 47. és 48. pont), amint azt a Törvényszék is kiemelte a megtámadott ítélet 81. pontjában.

97 Ebből következik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 81–87. pontjában az alkalmazandó jogszabályok hiányában és az adott ügy körülményeire tekintettel joggal határozott szintén az észszerű határidő elve alapján a fellebbező azon érveiről, amelyek a Parlament vele szembeni követelésének megállapításával kapcsolatos késedelmes cselekvésén alapulnak.

98 Következésképpen el kell utasítani a Parlament által a jelen ítélet 92. pontjában kifejtett kifogásokat, és meg kell vizsgálni a fellebbező negyedik fellebbezési jogalapja negyedik részének megalapozottságát, amellyel ez utóbbi azt rója fel a Törvényszéknek, hogy az megsértette az észszerű határidő elvének hatályát.

99 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a határidő észszerű jellegét az egyes ügyek összes sajátos körülményének figyelembevételével kell megállapítani, különös tekintettel a jogvitának az érintett szempontjából felmerülő tétjére, az ügy bonyolultságára, az uniós intézmények által követett különböző eljárási szakaszokra és a felek eljárás során tanúsított magatartására (lásd ebben az értelemben: 2004. július 15-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-501/00, EU:C:2004:438, 53. pont; 2011. április 7-i Görögország kontra Bizottság ítélet, C-321/09 P, EU:C:2011:218, 34. pont; 2013. február 28-i Réexamen Arango Jaramillo és társai kontra EBB ítélet, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

100 A határidő észszerű jellegét ugyanis nem lehet valamely elvont módon, pontosan meghatározott leghosszabb időtartamra utalva vizsgálni (2011. április 7-i Görögország kontra Bizottság ítélet, C-321/09 P, EU:C:2011:218, 33. pont; 2013. február 28-i Réexamen Arango Jaramillo és társai kontra EBB ítélet, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 29. és 30. pont).

101 A jelen ügy sajátos összefüggését illetően a Bíróság már pontosította, hogy az 1605/2002 rendelet 73a. cikke, amely lényegében a 966/2012 rendelet 81. cikkének felel meg, azt célozza, hogy a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének való megfelelés érdekében időben korlátozza az Uniónak a harmadik felekkel szemben fennálló követelései behajtásának lehetőségét, és e tekintetben ötéves határidőt állapít meg, valamint hogy a 2342/2002 rendelet 85b. cikke, amely az 1268/2012 felhatalmazáson alapuló rendelet 93. cikke (1) bekezdésének felel meg, előírja, hogy ez a határidő az adóssal a terhelési értesítésben közölt időpontban kezdődik (lásd ebben az értelemben: 2014. november 13-i Nencini kontra Parlament ítélet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 45. pont).

102 E 73a. cikkre tekintettel megállapításra került, hogy az uniós intézmény által a terhelési értesítés adóssal való közlésére vonatkozó határidőt illetően az alkalmazandó jogszabályok hiányában ezt a határidőt főszabály szerint észszerűtlennek kell vélelmezni, amennyiben e közlésre öt évvel azon időpont után kerül sor, hogy az intézménynek általában módjában állt követelésének érvényesítése (lásd ebben az értelemben: 2014. november 13-i Nencini kontra Parlament ítélet, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 48. és 49. pont).

103 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 966/2012 rendelet 78. cikkének (1) és (2) bekezdésére, valamint az 1268/2012 felhatalmazáson alapuló rendelet 81. és 82. cikkére tekintettel valamely uniós intézménynek általában attól az időponttól kezdve áll módjában követelésének érvényesítése, amikor ezen intézmény rendelkezik azokkal a bizonylatokkal, amelyek lehetővé teszik egy adott követelés nem vitatott, határozott összegű és esedékes követelésként történő azonosítását vagy amikor rendelkezhetett volna az ilyen bizonylatokkal, ha a megkövetelt gondossággal járt volna el.

104 Ebben az összefüggésben pontosítani kell, hogy az a több mint ötéves időtartam, amely azon időpont, amikortól az intézménynek általában módjában állt követelését érvényesíteni és a terhelési értesítés közlésének időpontja között telt el, nem járhat automatikusan az észszerű határidő elvének megsértésével. A jelen ítélet 99. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatra tekintettel ugyanis azt is ellenőrizni kell, hogy az ilyen időtartamot magyarázhatják-e az ügy sajátos körülményei.

105 Ezért a Bíróság a 2014. november 13-i Nencini kontra Parlament ítéletének (C-447/13 P, EU:C:2014:2372) 49. pontjában az ebben a pontban említett ötéves időszakra nem úgy hivatkozott, mint egy olyan leghosszabb időtartamra, amelyen túl az intézmény által a terhelési értesítés adóssal való közlését az adott ügy körülményeitől függetlenül úgy kellene tekinteni mint amely szükségszerűen észszerűtlen határidőn belül következett be, hanem a jelen ítélet 102. pontjában hivatkozott, végső soron megdönthető vélelem alátámasztása érdekében.

106 Hasonlóképpen előfordulhat, hogy az ilyen terhelési értesítésnek az említett ötéves határidőnél rövidebb határidőn belül való közlése egy kevéssé bonyolult olyan ügyben, amelynek tétje az adós számára jelentős, vagy olyan ügyben, amelynek során az uniós intézmény nem tanúsított gondosságot különösen azon bizonylatok megszerzését illetően, amelyek lehetővé teszik számára valamely követelés nem vitatott, határozott összegű és esedékes követelésként történő azonosítását, nem felel meg az észszerű határidő elve követelményeinek. Ilyen esetben az adós feladata az ilyen, ötéves határidőnél rövidebb határidő észszerűtlen jellegére vonatkozó bizonyítékok bemutatása.

107 A jelen ügyben a Parlament a vitatott határozattal azon további összeget követeli vissza a fellebbezőtől, amelyet az utóbbi számára parlamenti asszisztensi támogatások címén folyósítottak, és amely hozzáadódik ahhoz az összeghez, amelyet a főtitkárnak a visszatérítés iránti kérelemmel kapcsolatos 2009. március 4-i határozatával már visszakövetelteek. A további visszatérítés iránti ezen kérelem előterjesztésére az OLAF jelentésének 2011. október 14-én történő benyújtását követően került sor, amely jelentésből az következik, hogy a fellebbező három asszisztense közül egyik sem végzett parlamenti asszisztensi munkát. Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy a Parlamentnek a jelen esetben a jelen ítélet 103. pontjában kifejtett értelemben véve általában módjában állt követelését érvényesíteni e jelentés átadásának időpontjában. Mivel a vitatott terhelési értesítést a Parlament 2013. július 5-én bocsátotta ki, az a határidő, amelyen belül ezt az értesítést közölték a fellebbezővel, nem tekinthető észszerűtlennek.

108 Következésképpen a jelen ítélet 99. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a Törvényszék téves jogalkalmazás nélkül ítélhette meg úgy, hogy a Parlament a vitatott határozat és a vitatott terhelési értesítés elfogadásakor nem sértette meg az észszerű határidő elve értelmében rá háruló kötelezettségeket, tekintettel az ügy körülményeire, különösen pedig az uniós intézménynek az ezen határozat és az ezen terhelési értesítés elfogadásához vezető eljárás lefolytatásával kapcsolatos magatartásával és gondosságával összefüggő körülményekre.

109 Az előzőekre tekintettel a negyedik jogalapnak a fellebbező által fellebbezése alátámasztására hivatkozott negyedik része nem megalapozott.

110 A negyedik jogalapot következésképpen teljes egészében el kell utasítani.

Az ötödik jogalapról

111 Ötödik jogalapjával a fellebbező azt rója fel a Törvényszéknek, hogy utóbbi elutasította a vitatott terhelési értesítés megsemmisítése iránti kérelmét, miközben el kellett volna ismernie a vitatott határozattal követelt összegek elévült jellegét, következésképpen pedig meg kellett volna semmisítenie ezt az értesítést.

112 A Parlament arra az álláspontra helyezkedik, hogy a fellebbező által e jogalap keretében kifejtett érvek csak a Törvényszék előtt felhozott érvek puszta megismétlésének minősülnek. A Parlament szerint mindenesetre azokat el kell utasítani, mivel a fellebbező tévesen állítja azt, hogy a vitatott határozatban említett összegek visszakövetelése elévült.

113 Az ötödik jogalapot illetően elegendő megállapítani, hogy az elévülési szabályoknak és az észszerű határidő elvének megsértésére alapított negyedik jogalap elutasítása ennélfogva és ugyanazon indokok alapján maga után vonja az ötödik jogalap elutasítását.

114 Mivel a fellebbezési jogalapok közül egyiknek sem lehet helyt adni, a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

115 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.

116 Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése értelmében – amely a 184. cikk (1) bekezdése szerint a fellebbezési eljárásban is alkalmazandó – a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

117 A fellebbezőt, mivel pervesztes lett, a Parlament kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.

2) A Bíróság Jean-Charles Marchianit kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások